

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT

Onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag 2010-2011 bij Tweekelerveld

Plaats : Enschede
BRIN-nummer : 17LM
Onderzoeksnummer : 121979
Datum schoolbezoek : 21 maart 2011

Rapport vastgesteld d.d. : 9 mei 2011

Inhoud

1	Inleiding 5
2	Bevindingen 7
3	Conclusie 11
4	Bijlage 13

1 Inleiding

Op 21 en 22 maart 2011 heeft de inspectie basisschool Tweckelerveld bezocht in het kader van een landelijk onderzoek naar de staat van het primair onderwijs in Nederland. Het doel van dit onderzoek is het verzamelen van informatie over een aantal indicatoren, waarover de inspectie rapporteert in het Onderwijsverslag 2010-2011. Deze indicatoren hebben betrekking op de opbrengsten, het onderwijsleerproces, de zorg en begeleiding en de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd. De bijlage bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksoptzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie;
- een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan;
- een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland;
- onderzoek en analyse van andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- schoolbezoek, waarbij
 - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd;
 - in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 2, 3, 4, 6 en 8.
 - gesprekken met de directie, de bovenschoolse directie, de intern begeleider en met leraren zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2009 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek basisschool Tweckelerveld naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

2 Bevindingen

De bijlage van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op basisschool Tweekelerveld de kwaliteit van het onderwijs op vrijwel alle onderzochte indicatoren op orde is. Het betreft hier met name alle indicatoren van de aspecten opbrengsten, aanbod, tijd, schoolklimaat, didactisch handelen, afstemming, kwaliteitszorg en naleving van wet- en regelgeving. Drie indicatoren uit het aspect didactisch handelen en afstemming zijn als goed beoordeeld.

Naast deze positief beoordeelde aspecten vraagt de inspectie aandacht voor één onderdeel waarvan de kwaliteit verbetering behoeft. Het betreft hier een indicator betreffende de zorg en begeleiding.

Toelichting

Opbrengsten

De school verantwoordt haar opbrengsten aan het einde van de basisschool sinds twee jaar met de leerlingvolgsysteemtoetsen voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde van groep 8. In het schooljaar 2008-2009 werd voor deze verantwoording de entree-toets groep 7 gebruikt. De resultaten van deze toetsen liggen in alle drie jaar boven de ondergrenzen die de inspectie hiervoor hanteert. Om deze reden is indicator 1.1 als voldoende beoordeeld.

Ook de tussentijdse opbrengsten (indicator 1.2) zijn van voldoende kwaliteit. De inspectie betreft daarvoor in haar oordeel de meest recente toetsresultaten van het technisch lezen in groep 3 en groep 4, rekenen-wiskunde van groep 4 en groep 6 en begrijpend lezen van groep 6. De resultaten van al deze toetsen voldoen aan de normen die de inspectie daarvoor hanteert.

De indicator die te maken heeft met de sociale competenties van leerlingen kan de inspectie niet beoordelen. De school neemt hiervoor geen genormeerde toets af en beschikt om die reden niet over gegevens waarop de inspectie een oordeel kan baseren.

Leerstofaanbod, tijd en schoolklimaat

Alle indicatoren van deze aspecten zijn van voldoende kwaliteit. De school gebruikt methodes die voldoen aan de kerndoelen. Er is in voldoende mate sprake van een aanbod van leerinhouden tot en met het niveau van groep 8, waarbij de leerlijnen van alle groepen op elkaar aansluiten. Tijdens de lesbezoeken is gezien dat de onderwijstijd door de leraren in voldoende mate efficiënt wordt gebruikt. De lessen starten op tijd aan het begin van de dag en na de pauzetijden. Door een adequaat klassenmanagement in de groepen gaat er weinig onderwijstijd verloren. De school heeft een veiligheidsbeleid vastgelegd. Dat houdt in dat er frequente bevragingen worden uitgevoerd bij ouders, leraren en leerlingen om de veiligheidsbeleving in beeld te krijgen. Tevens is vastgelegd op welke wijze incidenten betreffende de sociale veiligheid op de school worden voorkomen en, indien noodzakelijk, worden afgehandeld.

Didactisch handelen en afstemming

Het didactisch handelen heeft de afgelopen periode gerichte aandacht gekregen.

De taakgerichte werksfeer in de groepen en de actieve betrokkenheid van de leerlingen (indicator 5.2 en 5.3) vallen in positieve zin op en zijn als goed beoordeeld. Er is sprake van een goede structuur in de onderwijsactiviteiten, de leerkrachten zorgen voor een rustig en ordelijk verloop van het onderwijsleerproces en maken de leerlingen duidelijk welke leerhouding van hen verwacht wordt. De leerlingen vertonen een uitstekende leerhouding zowel tijdens de instructie als tijdens het zelfstandig werken.

In alle groepen wordt instructie gegeven volgens de principes van het IGDI-model. Dat houdt in dat de leerkrachten van basisschool Tweekelerveld binnen de instructie voldoende afstemmen op de verschillen in onderwijsbehoeften. Dit wordt beschreven in de groepsplannen en dagplanning en gerealiseerd door leerlingen die minder instructie nodig hebben, eerder aan het werk te zetten en leerlingen die extra instructie nodig hebben, deze te geven. Ook bij de verwerking van de leerstof wordt in voldoende mate rekening gehouden met verschillen tussen leerlingen.

Daarnaast stemt de school de onderwijstijd structureel af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen. Buiten de reguliere schooltijd krijgen leerlingen extra begeleiding ten aanzien van spelling, technisch lezen en woordenschatontwikkeling. Indicator 6.4 is om deze reden als goed beoordeeld.

Zorg en begeleiding

Binnen de zorg en begeleiding stelt de inspectie vast dat het systeem om de vorderingen van leerlingen te volgen en evalueren van voldoende niveau is. Daarnaast wordt periodiek overleg gepleegd over de uitkomsten en vindt een nadere diagnose plaats bij problemen. De school beschikt over voldoende instrumenten om nadere diagnoses te stellen.

Basisschool Tweekelerveld plant een aanzienlijk deel van de uit te voeren extra zorg in groepshandelingsplannen. In deze plannen ontbeert het bij de instructie-afhankelijke groep aan een kwalitatieve analyse van de geconstateerde leerproblemen. Daardoor wordt het orthodidactisch handelen van de leraren ten behoeve van deze leerlingen in onvoldoende mate aangestuurd. Daarom draagt indicator 8.2 in onvoldoende mate bij aan de kwaliteit van het onderwijs. De zorg wordt wel voldoende planmatig uitgevoerd, daarbij heeft de school geïnvesteerd in extra ondersteuning door onder andere remedial teachers in te zetten. De wijze waarop de uitgevoerde hulp wordt gepland en geregistreerd, varieert per groep. Een eenduidige registratie, zo onderkent de intern begeleider en directeur, zou de transparantie en overdraagbaarheid vergroten. De effecten van de afgesloten groeps- en handelingsplannen worden regelmatig geëvalueerd waarbij wordt vastgesteld wat het eventuele vervolg is.

Kwaliteitszorg

Alle indicatoren van de kwaliteitszorg zijn bij dit onderzoek als voldoende beoordeeld.

De resultaten van het onderwijs worden systematisch geëvalueerd waarbij ook trendanalyses worden uitgevoerd. De school evalueert regelmatig en systematisch het onderwijsleerproces. Hierbij worden ook de ouders betrokken. De verbeteractiviteiten worden planmatig verwerkt in een meerjarenplan en specifiek en meetbaar beschreven in een jaarplan.

De ouders van basisschool Tweekelerveld worden met behulp van de schoolgids, de website en de nieuwsbrief geïnformeerd over de opbrengsten en de resultaten van de verbeteractiviteiten.

Naleving

Ten aanzien van de naleving van wettelijke voorschriften heeft de inspectie geconstateerd dat wordt voldaan aan de onderzochte wettelijke voorschriften.

3 Conclusie

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Tweckelerveld op de onderzochte onderdelen vrijwel op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden slechts één tekortkoming kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

4 Bijlage

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2009. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2009 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Kwaliteitsaspect 1 Opbrengsten	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					●

Kwaliteitsaspect 2 Leerstofaanbod	1	2	3	4
2.1 * Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			●	
2.2 * De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
2.3 De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			●	
2.4 * De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			●	
2.6 De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			●	

Kwaliteitsaspect 3 Tijd	1	2	3	4
3.1 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			●	

Kwaliteitsaspect 4 Schoolklimaat	1	2	3	4
4.4 De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			●	
4.5 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.			●	
4.6 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.			●	

Kwaliteitsaspect 5 Didactisch handelen	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			●	
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.				●
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				●

Kwaliteitsaspect 6 Afstemming	1	2	3	4
6.1 De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
6.4 De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.				●

Kwaliteitsaspect 7 Begeleiding	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			●	

Kwaliteitsaspect 8 Zorg	1	2	3	4
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			●	
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		●		
8.3 * De school voert de zorg planmatig uit.			●	
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			●	

Kwaliteitsaspect 9 Kwaliteitszorg	1	2	3	4
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			●	
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			●	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			●	
9.7 De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			●	

Naleving wet- en regelgeving	ja	nee
NT1a De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	●	
NT1b In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen (art. 13 WPO)	●	
NT2a De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO)	●	
NT2b In het schoolplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 12 WPO).	●	
NT3a De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	●	
NT3b In het zorgplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 19, lid 2, WPO).	●	
NT4a Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	●	
NT4b Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	●	